

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 20. oktobra 1886.

Obseg: Prezimovanje kokoši. — „Willkommen“ oves. — Imenik gospodarjev, ki so dobili darila za lepo svojo goved na pokrajinski razstavi goveje živine v Kranji 4. oktobra 1886. — Imenik gospodarjev, ki so kupili plemensko goved, nakupljeno z državno podporo. — Živinoreja na Kranjskem. (Dal) — C. kr. kmetijska družba kranjska. — Kako nam je škodljive in sitne ose z vspehom zatirati. — 74. dborova seja „Matice Slovenske“ 9. oktobra 1886. — Trgovinska in obrtna zbornica. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.**Prezimovanje kokoši.**

Zima se je pričela in kokošineke skrbi svojim ljubĉekom pomagati, da škode ne trpé. zlasti ĉe so žlahnega plemena, ki je veliko bolj občutljivo za mraz, kakor naše domaĉe kokoši. Vpraša se toraj: kako je s kokoši ravnati, da zimo mogoĉe sreĉno prestopijo?

Najpoprej se mora ozir vzeti na hleve, kjer bi naj prezimovale, kajti to je glavni pogoj za sreĉen vspeh v tej reĉi. Hlevi za kokoši pa morajo biti suhi, pa ne prehladni. Uže po leti je suho bivališĉe pri kokoših potrebno, da nam prospevajo, tem bolje pozimi. Vlažni, zaduhli prostori so povod mnogim boleznim. To velja zlasti z ozirom na žlahna plemena, kajti naše domaĉe kokoši so zoper takošne nezgode uže dovolj utrjene in privajene, da jim menje škodujejo. To je tudi vzrok, zakaj se kmetovalci branijo tujih žlahnih plemen. Zeló prezirajo druge izvrstne lastnosti pri žlahnih plemenih, ker bolje gledajo na trpežnost svojih domaĉih kuret. Prostori za kokoši morajo tedaj najprvle biti suhi in saj toliko gorki, da voda ne zamrzne. Kdor pa hoĉe, da mu kokoši naj rano nesejo, ta jim mora uže veĉ toplote privoščiti.

Najmanje stane in najbolj ugaja, ĉe kokoši v živinske hleve spravimo, ker jih živinska toplota dovoljno greje. ĉe to ne kaže, pa tudi posebno zidanih kurnikov ni, tedaj se priredi kaka druga suha ĉumnata ali „kamra“, kjer se tudi zakuri, ako treba.

Vsakako je skrbeti za sveži, ĉisti zrak; in ĉe ni premrzlo, spustijo se kokoši na prosti zrak. Nihĉe ne veruje, kolikor jim to ugaja. Kedar je izredno mrzlo, se pustijo petelini z debelimi grebeni v hlevu, na pr. španijoli, katerim grebeni radi zmrznejo. ĉe kokoši predolgo pogrešajo ĉistega zraka in sprehajanja v njem, pogosto zbolijo; vsakako pa dolgo ne nesejo, ne valijo. V tem oziru imajo veliko prednost kraji z milim, suhim podnebjem, ker kokoši hodijo skoro celo zimo na prostem zraku. Tam smemo računati na rana piščeta in splok kokošineki vse lahko in hitro dosežejo, kar drugod veliko truda in skrbi dela. Med žlahnimi plemeni je tudi velik razloĉek gledé na občutljivost proti mrazu. Za snago v kurnikih moramo po zimi kokošim še bolje skrbeti, kakor poleti, ker se dalje

ĉasa v njih nahajajo in veĉ onesnažijo in zrak spridijo. Treba tedaj pogosto snažiti, peska trositi, žaganja ali šote. Dobro je tudi, ĉe jim nastavimo skledice z drobnim peskom ali suho prstjo za kopanje. Še bolje ugaja jim, ĉe so gnojišĉa pristopna.

Drugo važno vprašanje pa je: treba li po zimi peteline od kokoši prezapreti? Kjer na enega petelina pride veĉ kokoši, prezapiranja ni treba. Ako pa imamo veĉ žlahnih plemen in za vsako posebnega petelina, kaže pozimi loĉiti petelina pri sebi. Zato puščajo nekateri kokošineki žlahne in mirne peteline pri njihovih kokoših.

Ni se bati, da ne bi veĉ petelinov skupaj hotelo biti. Treba jih je le pozno zveĉer v dotiĉno ĉumnato ali kurnik spraviti in bo precej vse mirno. Ĉasih se nahaja med njimi kakov nemirnež in ta se potem prezapre; posebno hudi so petelini Bantami in Malajci.

Naposled je še vprašanje rešiti, kako se ima pozimi perjad krmiti? Kokoši malo hodijo in letajo, zato jim je treba tudi manj hrane. To ne velja le ondi ne, kjer poleti kokošim nič ne dajejo, kakor pašo. Takošnim je treba pozimi veĉ hrane polagati, ker si nje same iskati ne morejo. V kratkih zimskih dnevih je kokošim dvakrat krmiti umestno, namreĉ zjutraj in zveĉer, predno se spat sgravijo. Priporoĉajo ob zimskih jutrih kokošim dajati kuhanega in še toplega krompirja pomešanega z otrobi, zveĉer pa vselej nekaj zrnja, veĉidel podrešetine z nekoliko turšice, kar jako rade zobljejo. Ko pa jajca nesti začnejo, prenehamo s krompirjem. Daje se le zrnje, zlasti pšeniĉna podrešetina z ajdo in koruzo pomešana. Jeĉmen je izvrstna hrana kokošim, oves menje sodi, koruza ali turšica velja sploh kot izvrstna zimska hrana.

Vendar samo ali preveĉ nje ne kaže polagati, ker se kokoši preveĉ debelijo, osobito Kochin- in Brahmakokoši. Važno je kokošim, ĉe jih na tla ne puščamo, ĉasih položiti mesnih odpadkov ali druge živalske hrane, zlasti pa nekaj zelenjave iz kuhinje. Kdor tako ravna, temu bodo kokoši dobro prezimovale ter njemu na veselje spomladi pričele svoje delovanje!

Po „Der praktische Geflügel-Züchter“.

